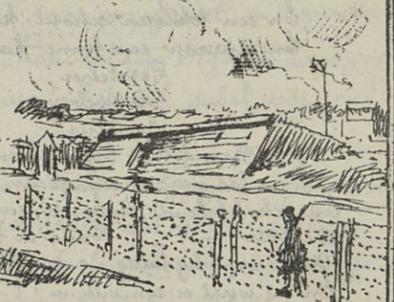

DE KAMPBODE

ADMINISTRATIE
KAMP VAN ZEIST

HOOFDOPSTELLER: L. J. DELREZ. OPSTELRAAD: QUINTENS-VERBIST-DEROUX-LORENT

ALLE DAGEN
VAN 9 TOT 11 U: IN
ZAAL XVIII

VOOR DE GEÏNTERNEERDE DICHTERS

DE KAMPBODE schrijft een prijskamp uit voor

GEDICHTEN

VIER PRIJZEN TE BEHALEN

VOOR HET BESTE VLAAMSCH GEDICHT. FL. 2.

FRANSCH

TWEEDE PRIJS VOOR HET VLAAMSCH FL. 1.

FRANSCH

Het onderwerp moet uit het kamp gekozen worden en met ons kampleven in betrekking staan.

Het gedicht moet bedragen: minimum 24 versen maximum 30

Alle werken moeten ingeleverd worden voor ZONDAG 19de MAART om 12 uur

De beste gedichten zullen in ons blad verschijnen JUR: DE OPSTELRAAD

ONS RECHT

De oorlog duurt voort... Wij wachten in kolme gelatenheid berustend in de toekomst of grijpen met gretige nieuwsgierigheid naar de dagelyksche nieuwbladen en loeren naar een keerpunt in deze vervaarlyke gebeurtenissen...

De besprenging van Verdun was kortademig, de Duitsers zijn op een muur van staal gebotst... Maar de vijand en reventigers gaan voort met de bloedige slachting in de rangen onzer vijanden en de tuwe en veertigers vernielden nog onze prachtigste gebouwen... En heb nu eindelijk uit dien baard den wereldvrede, die ons onder de bij voortdurend aanhoudende wapen uitbreiding zoo bitter-ironisch toeklonk, geboren worden? Wij weten het niet... Doch dit een weten wij: Wij hebben slechts maar de wapens gegrepen, om ons van onzen plicht te kwijten om de eer onzer natie te redden...

Daarom zijn wij in de bres gesprongen, niet uit ijdele roemzucht of grootheidswaanzin... Met de woordspreek 'Noed breekt wet', hebben de Duitschers ons land overvallen... Doch laat zich niet deze woorden iedere misdad rechtvaardigen... Zij beroepen zich op het geval van noodweer, maar de machthebbers zijn innig overtuigd van hunne onrechtmatige handelwijze... Wij staan aan de zijde van het recht, daarom berusten wij in de toekomst daarom hebben wij betrouwen in de eindeverwinning... Die wereld brandt maar recht zal geschieden...

Om het volk tot deze wereldstrijd aan te vuren om het in deren vuurpoel mee te slepen hebben de machthebbende Duitschers over heel hun land gebarricadeerd...

Het Vaderland is in gevaar... Wij hebben onze heiligste goederen, het vaderland tegen westeren aanval te verdedigen... Zij hebben het volk oprethelijk begoocheld; en het volk door deren woordenpraal op slaftouw genomen heeft zonder te berinnen, blindelings syne voormannen

gevolgd en het sein tot den grooten aanval werd gegeven. De verstandsverbystering bij het deutsche volk duurt voort... Men zorgt er voor dat het niet met de waarheid bekend worde... Maar de kalme rederevende Duitscher, die roept: "Duitschland ontwaak!", die zijn vaderland naar den afgrond ziet wankelen en het tegen deren diepen val wil behoeden, kan ons met zijn: "Jaecuse", in de overtuiging sterken, dat wij wel ons recht, en alleen ons recht verdedigen...

Het schijnt wel, als of men zich in Duitschland nog steeds geen heldere voorstelling, maakt van de uitwerking, welke ons optreden tegenover België op de openbare meening en in gansch de wereld gewekt heeft, en nog dagelyks uitloeft...

De groote landen zijn in al hun volksklassen door met diep medelyden getroffen, wanneer zij lezen van de verwoesting van dit kleine landeken van de oeroude kunstschaten, van de naarstige arbeidrame nyverheidscentra, als se in hun geïllustreerde bladen de verschrikkelijke beelden van brand en duisteloosheid van rookende dorpen en steden, met op de landwegen doolende gerinnen...

Het onschuldige land is slachtoffer der Duitscher geworden... En bij het medelyden komt dan de bewondering voor dit heldhaftige kleine volk, dat zijn onafhankelijkheid en zijn eer, tegen den overmachtigen indringer moedig met het wapen in de vuist verdedigd heeft.

"La Belgique, soo lui dit de antwoord-nota op het deutsche ultimatum, a toujours été fidèle à ses obligations internationales, elle a accompli ses devoirs dans un esprit de loyale impartialité, elle n'a négligé aucun effort pour maintenir ou faire respecter sa neutralité..."

Daarom de trotsche woorden, waarmee een volk zijn eer en zijn onafhankelijkheid verdedigt... De trotsche woorden waarmee de Belgische regering de ontkerende verwachting van Duitschland te lere stelde, stonde volkomen overeen met de houding van het Belgische leger, en van het Belgische volk... Met onbuigzamen moed, met reusachtige offers hebben de Belgen hun land en hunne vestingen verdedigd...

Nog heden bieden zij in den uiterlyken Westhoek van Vlaanderen een vertuyfelden tegestand, onder persoonlijke aanvoering van hunnen koning die deelt in de gevaren van den strijd... Een wonder dat zulke heldhaftigheid overgansch de wereld een geestdriftige bewondering doet ontblammen!... Dit is de man die voor vryheid, niet de valsche zoo als hij aan't Deutsche volk wordt ingeprent... Biedaar de woorden van een Duitscher, die het goed meent met zijn volk... Ja, de soldaten van het onschuldige land, (dat) slachtoffer geworden is van de Duitschers, houden een reusenstrijd vol tegen haffen aanval, want ginds ver in de Vlaamsche moerassen, staan nog onze wapenbroeders ten kamp uitgerust, wij verduren

kalme en gelaten de ontberingen, die een lange intermeuringsperiode niebrengt; ons volk leeft in ballingschap of onder het ijeren juk van den vijand, omdat wij allen Belgen overtuigd zijn dat het in deren reusenstrijd ons recht en onze eer geldt... Deutsche geleerden en Deutsche schrijvers, die de gedeeltelyke of algehule annexatie van België reeds als een sober-historische daadzaak daarsteltte... het is te vergeefs u zoo af te tobben, om ons ook dat te doen stikken; verhoopt niet het vel van Bruinje vooraleer hij gevangen is... De wereld brandt, maar recht zal geschieden... Wij staan aan de zijde van het recht, dat toch eens regerepralen moet! K.G.

Alvorens men ons leger verructige, zal men eerst over mijn lichaam heen stappen. Albert I.

DE KLOMPEN

Is 't dat de klompen ons te zwaar aan de voeten hangen en ons wel pijnigen moeten we toch praktisch handelen zoals de Zuid en Noorders...

Het volgende zegt u genoeg, viert maar eens goed kennis in de barak, met de klompen kloppende het gure winterweer vereischt het.

BOEREN KLOMPJESDANS

En al die daar niet over en kan Niet over en kan Dat is geen man! Over mijn hoedje Soetje Soetje Over mijn hoedje Soetje.

Wanneer de heiber kennis houdt Dan neemt hij zijn wijfken mee! De kinderen denger alleen niet 't huis En ninder nog de oude Pe. Dan zetten zij hunnen vilthoed op Den feestkiel trekken zij aan De klompen steken zij aan de voet De laarzen laten zij staan!

Van klijp en van klap en van klijpverdelklap Een tarwene korst En een goed eind worst En een lekker schotel kennispap En daarop een ferme kame hier. Gerstebier! Hoppebier! Farohier!

Bring hier, van, bring hier! Zoo maken wij goed sier! Gy speelman, speel u nu wildste voos! Die dood is, die zwijgt toch altoos! En als hy van verre den spelman hoort Dan zet hij zijn villt oprij Dan legt hij zijn arm om zijn wijf en lacht "Nu, trekt gy geen vog op mij? En zijn open scharen rich, alle tien Rond hem, vlak in 't midden der baan En Behen rijt op den mijlpaal mee En kijkt het al de schuddend aan...

Van klijp en van klap en van klijpverdelklap Een tarwene korst.

En een goed eind worst
 En een lekkeren schotel keermispap
 En daarop een ferme kame bier
 Gerstebier
 Hoppebier
 Farobier

Bring hier, barm, bring hier!
 Zo maken wij goede sier!

En schokbelend, hotsend, zwisselt en zwaait
 De boer, en: "Hand in hand"
 Nu "roeft hij leutig; den klompdano!"
 En hij werpt er zijn vill in 't zand!
 En rond en over den vilthoed trekt
 Nu de eën den anderen heen
 En alles - groot en klein - doet mee
 En kinkelt al op eën been!

En al die daar niet over en kan
 Niet over en kan
 Dat is geen man!
 Over mijn hoedje
 Voetje, voetje
 Over mijn hoedje
 Voetje!

En Peken rijst van den mijlpaal op
 En heft op de beurt den voet
 Draait in zijne eente, wat hij kan
 En meersmilt: "Zo is 't goed!"
 Ze binnen schiet hem nu uit zijn tijd
 En lachend heeft hij het aan, en kneelt
 En kan maar nauwtijds voort
 Van klap en van klap en van klipperdelap!

En tarwene korst
 En een goed eind worst
 En een lekkeren schotel keermispap
 En daarop een ferme kame bier
 Gerstebier
 Hoppebier
 Farobier

Bring hier, barm, bring hier!
 Zo maken wij goede sier!

En al draagt de boer geen heeronjas
 En al heeft hij geen schelling op zaki
 In zijn spinde staan de teilen vol
 En het gras groeit op zijn dak!
 In zijn stalling staan zijn koetjes als
 De daesjes zoo blinkend vet
 En de beenhouw met zijn schyven in
 Steekt veilig onder het bed....

Van klap en van klap en van klipperdelap!
 En tarwene korst
 En een goed eind worst
 En een lekkeren schotel keermispap
 En daarop een ferme kame bier
 Gerstebier
 Hoppebier
 Farobier

Bring hier, barm, bring hier!
 Zo maken wij goede sier!

Oy speelman, speel nu nu wildste voos!
 - Wie dood is, die zwijgt toch altoos!

DAN ZAL DE BEIAARD SPELEN!

't was er stil en eensaam in mijn hokje; de lampkens waren uitgedoofd en de manschappen hadden zich ter ruste gelegd. De sneeuw viel in draaiend gewaarel. In gedachten verblonden tuurde ik door 't raampje naar het witte sneeuwgedwaarel. Grote witte vlokken vliegender langs het venster wiegwegend en schommelend in watten dans. De stierden bangs 't glas, geuischloos, en reren dan lager en regen neer, dood en vormeloos, eentonig wit. Ik dacht aan huis, aan vrouw en kinderen en het schien mij alsof ik het roekens ringen hoorde van ons klein Berthartje:
 "Jochken schudt zijn beddekken uit.
 "En laat de pluivakens vliegen....."
 O hoe lang was het niet geleden dat ik dat lief stemmen nog had gehoord, mij dacht; ik zag dat bevallig werentje, onder moeder's waakzame oog, tegen het venster geleund, die dwaarende sneeuwvlokjes aanstaren. Plotselings ging ik naar den wand van het hokje, nam het portret van vrouw en kinderen, zonde ze allen en lette mij neer op het rustbankje, in extase voor de werens die mij zoo nauw aan 't herte liggen.

Allerigstens verzonk de treurige omgeving in den mist en het schien mij alsof die rilloore papertjes het leven hadden waangenomen en mij toefluisterden zoo innig O! zoo innig:
 "Vader wanneer sien wij u eindelijk weder; in het huisgerin is de leente toch zoo groot!....."

En onwillekeurig dacht ik aan den terugkeer, wanneer het ijzerengevaarte mij in rusteloore vaart Bruggewaarts voeren zou. -

O! wie zal kunnen naar eisch dien stroom van gewaardwordingen beschrijven die mij overstelpten. Ik telde reeds de oogenblikken die mij nog scheidden van hen die mij duurbaar zijn. Welke vreemde mengeling van blydschap, van hoop, van geluk, van vrees, kwamen mijn gemoed vullen. -

Welk een aantal van verwarde en verschillende vragen stelden zich aan mijne verbeelding voor!.....ullen al de leden van het huisgerin gezond by elkander zijn?.....

Ach! ik herinner mij nog goed, zooals het zich in huis by mijn vertrek bevond, en elke verandering die ik vinden zag, ook die ten goede aangebracht, zal mij zonder twyfel een gevoel van leedvereren doen ondervinden. -

Welke dromen in de verte Brugge's eeuwewonde torens op. Hoe stonden ze daar prachtig in hunne vlaamsche schoonheid van weleer! Tier staken ze hun hoofd omhoog, die slanke torens, het zinnebeeld van Vlaanderen's oude vrijheid!

Ik zag den trein in volle vaart de statie binnenstroomen. Wat een gedrang, wat een gewoel daar op het Perron!

't waren echter grijsaards, vrouwen en kinderen die het gelukkige oogenblik afwachttten waarop de kinders, echtgenooten en vaders hun zonden teruggeschonken worden. -

In het gewemel der toegestroomde menigte ontwaarde ik op eens mijne arsvrouw en de kleinen. -

Ik zag ons Jultje met zijn zakdoek wuiven; 't was een groote jongen geworden en hij had zijn broeken fante aan de hand, en tusschen moeder en het kleine Berthartje was ons Fransken, een engelachtig knullebolletje, Jultje had mij van verre gezien. "Daar is Papa!... daar!... die....., gilde hij uit "Mama, ginds. zie!... 't is hij! hij ziet ons!....."

't was alsof ik maar alleen de stem van mijn kind hoorde, te midden dier tabrijke menigte. -

Dodelijk was ik bij hen. O! wat een gedruisch en een gekeer, wat een gelach en een gewoel, wat een geroez en een geroep door elkaar!.....

En toch, Franske, die papa nog niet kende weende. Bij schilde zich achter moeder's kleed, hij was bang voor zijn papa..... hij wou hem niet kussen..... hij kende hem niet!.....

En dan kromp mijn herte. Druwig oogenblik op die raliige terugkomst; en ik vroeg mij af hoe ik mij als vader gedragen moete, om van den onbekenden kleine, de gunsteling te kunnen worden. Ik beloofde speelgoed, kocht versnaperingen, maar niets, niets kon helpen; het kind cocht steeds bescherming by zijne moeder. Eindelijk kwamen wij op het stationsplein te recht. Voor ons draagde het palle, hooge, eeuwewonde Belfort.

De triomflok rond haar dreunend gebons over de stad, alsof zij de honderden stryders, welke aan hun gerin werden teruggegeven, wilde begroeten en in de verwelkomskreten der toegestroomde menigte mengden zich de zilveren tonen van den beiaard.

Frang zag ik mijne vrienden weer die mij kwamen

verwelkkommen, doch ik wenschte de eensaamheid: ik wilde alleen van het genot der terugkomst met volketingen genieten; en met vrouw en kroost trok ik stuwijgend door de kronkelende kleine eensaame straatjes huiswaarts.

* * *

De avond was gevallen, zoetjes werden de vermoide hinderken ter ruste gelegd. 't werd stil rondom ons, en noch Corri, noch ik durfden het eerst te wagen te spreken. Op eens, alsdoor eene onzichtbare macht gedreven, vloegen wij in elkanders armen, en een warme eene begeleidde het klokkenspel dat steeds in de verte met 'n zilveren tonen ronz:

"Waar kunnen wij nog beter zijn
 Dan in ons moeders keukstien." - Fr. Geysen

BRIEVEN AAN AMARYLLIS

Mu cult ge eker wel moeten toegewen dat ik ook wel eens stig kan zijn dit zijn wel mijn ydele woorden maar mijn laatste brief kan u tot waarstaf dienen in uwe beoordeling. Gij kent mij nog niet, gelijk ge mij rouwt moeten kennen; mijne verhalen hoe danig reden zijn u nog niet bekend. Gij ziet nooit iets anders dan mijne fouten en mijne zwakheden en ge weet altijd iets op mijn gedrag af te keuren. - Maar weet ge wel, beste Amaryllis, dat ik reeds veel levenswijsheden opgedaan heb gedurende deze bloetige tijden. Ik aanzie de Duitschers met een heel ander oog dan voor den oorlog. -

Hoe kunnen de begrippen van rechtvaardigheid, van menschelijkheid by een volk zoo versukkelde. Dat had ik nooit kunnen denken. Gij herinnert u nog wel, Amaryllis, toen een jaar voor den oorlog die Duitser met zijn reizens op ons dorp aangeboden kwam. - Nu heb ik me duidelijk gemaakt dat het een duitseke officier was, voor bespieding uitgeronden. 't is waar hij droeg dan geen pinhelm, en toch toen hij by ons kwam aankloppen waren de honden nog al zoo dol - razend boos op hem, ze blaften oververdoovend gerocht; trokken op hem ketting, eker waren zij losgeraacht, zij hadden hem verscheurd dank aan mij kon hij nog zijn leven behouden. - Ik geloof dat die beesten, de honden bedoel ik, al een waar gewoel hadden van de ontzettende ramp, die ons een jaar naderhand treffen moet. - Hoe konden wij menschen zoo dom zijn, hoe konden wij maar niet begrijpen, dat het 't voorspel was van het verschrikkelijke dat gebeuren moet. - Bij de Duitser, kwam op ons hof met een pak reizens onder den arm, een link herschap met zijn kostuum en zware snor; hij bood zijn water aan, maar toen hij u ontwaarde, begon hij zoo verlievend te glimlachen en Gij hebt tegengelachen: ja Amaryllis, ik was natuurlijk jaloesch, nu cult Gij wel tegenstrubben, maar geen regen kan u schoonspeelen. Gij hebt tegengelachen, dat is de onbewimpelde waarheid. Nu rouwt ge dat het eker niet mer doem, dat hoeft ge mij ook niet te zeggen. - Gelukkig dat wij dan niets vanden sinjuer gekocht hebben, want dit feit alleen zou mij in de tegenwoordige omstandigheden veel leed broekken. Misschien is nu dieselde manker met den oorlog weer in ons dorp gekomen; misschien speelt hij daar nu de baas, misschien..... och kom, ik wil u geen akelige beelden in den geest roepen, maar toch ben ik heel bly dat ge me in Engeland zijt, en dat ge niet verplicht zijt met onre vijanden in aanraking te komen, wie weet..... Ik heb zelfs in dagbladen gelezen dat er vrouwen van lichte eeden in dese benarde tijden, het hoof laten op hol brengen door de malle prelatjes van minnekorende

vrijers, en met onze vijanden heulen.
 Het is hier de plaats niet om mijne verantwoordiging licht te geven - maar ja, Omaryllis zoo 'in handelingen! Le moesten bedenken dat hunne landgenooten hunne vrijheid bewerken, dat er dagelijks sneuvelen aan de Yser, dat wij in ballingschap leven, de ontberingen verduren van een lange internceeringsperiode, dat het heek vaderland lijdt onder de ontzettendste ramp en in rouw is voor zijn gestorven en stervende zoon - Wij zullen lichschamen wanneer onze wapenbroeders egevierend lands hoofdstad zullen binnenkomen en met redden. In oorlogstijd drukken ware plichten op de menscheit. - Maar kom, hou ik aan't preek schaan!

2) Dat alle geïnterneerden nu gelijk zijn staat vast. - Het volgende kan volstaan om 't dit te verklaren - Wij stapten de tram af te Amersfoort en wandelden de straat op: -

Heda een belgisch officier - Groeten rei min kameraad Ja eker antwoordde ik. - Wij stapten door en groetten geen wedergroet; opvallende onbeleefdheid dacht ik. Een officier, neen, een soldaat maar in gela, tenue, opgepoetste burgerschontjes, die niets te maken hebben met onze met hoeljeers belegde schoenen, zijn uitgermeden billen - hoker, prachtige kapotjas met glommerkinkende knopen aller zoo juist aangepast, een puntige snor, en aristocratische baard, waarmede een eerste rangskapper zich iedereen morgen een half uur berijghoudt; een politemuts volgen alle regelen der moderne krijskunde gemaakt; een witgewassen hooge col, die zijn ooren en hals tegen windbui en hagelblagen vrijwaarde, en bij dit alles zwaide hij nog een splinternieuwe wandelstok in de hand om iedere aanval van vliegen en ander ongedierte af te slaan, en hij zag met een blik van -

Ik heb niets met u te een nictig aardwormpje. - Dat weten wij immers wel, dat hij over meer bekiht don over zijn tiendagsche gulden, maar waarom het ons zoo laten volen. - Wat een portret! Ik zat de meisjes van Amersfoort veruittigen, en hun op het hart drukken, dat ze zich moesten kloek houden tegenover dergelijke onberonnen arglistige manoeuvres. -

3) Een duitsche vliegsmachien boven ons kamp. - Lullen ze ons hier ook komen aanvallen.

- Toch geen bommen geworpen, en zoo kan ik nog in volle gezondheid mijne harte groeten aanbieden.
 K.

GESPREKKEN MET DEN DWAZEN JONGELING

Wu kan het toch niet anders: Hij had me gered: praat er nu niet meer over voor er eene overwinning komt, en nu was de duar de vijand had duirenden en nog duirenden zijner landskinders ofgeofferd om voor Verdun tot een nitslag te komen. Ik sprak hem dus van den oorlog, toen hij dat hoorde begon hij te lachen en lei.

"Veh herel, wat zijt ge nog een kind: Hoe komt ge er toe te denken dat ik nooit met mijn gedachten in de groote woeling ben, dat ik nooit eens denk aan de misere van den wereldbrand. - Hij eat meer stil 't was zoo mooi weer buiten een lente dag met gouden zonneplicht. -

Plots lei hij: - Ik ga den Nobelprijs voor den vrede winnen: He: nedroover ik, wat gaat ge daar mee doen, en waarvoor krijgt ge dien? Wel ging hij voort, ik heb veel nagedacht, men

heft zooal geschreven over de rechten der kleine natien. Nu ja, ah watie hebben alle volkeren evenveel recht, met zooals de menschen, maar wat komt er van het recht wanneer het niet gepaard gaat met de macht, wanneer dere er niet is om hetogene te steunen en te doen eerbiedigen; in werkelijkheid bestaat er dus geen gelijkheid: die kan er slechts bestaan bij evenwicht in macht. - Hoe kunnen we daartoe komen, de vraag lijkt 't heel moeilijk te beantwoorden en toch gaat het gemakke: lijk. -

Wanneer de landen die nu in oorlog zijn vrede zullen sluiten, zal men voor ieder land een gelijk leger moeten invoeren, want afgeheele afschaffing van buwapening blijft niet mogelijk; dan kunnen ook de kleine landen hun recht doen gelden, daar hunne kracht dan gelijk is aan die der groote buren. -

En hoe zult ge dat leger inrichten vroeg ik?

Iedere natie zal 10 worstelaars, de sterkste van het land gedurig oprichten, gedurig oefenen en zoo ontwikkelen dat ze voor de 10 kampvechters van een ander land met moeten onderdoen, en deze dan ook in geval van internationale verwikkelingen geboulijk kunnen verla: gen, met eerlijke middelen, met de vuist en de kracht van hun welgevoefende spieren, terwijl scheidrechters door de beide partijen uit de neutralen gekoren zullen berissen over den nitslag der worsteling. -

Donk zal er geen bloed meer vergoten worden, de bur: gelijke bevolking zal dan gespaard blijven voor al de gruwelenswaardor ze zoo vreedeljk geleden heeft in deze ontkekening; van dierlijke - menschenwoestheid, dan zullen de elkaor opvolgende gestachten niet meer moeten vnoegen om de korten te dekken van dit jam: merlijke bloedvergieten.

A.V.

WAT GEWONDE SOLDATEN IN HUN LICHAAM BEWAREN KUNNEN

Niet alleen kunnen kogels in het lichaam van gewone den blijven, zonder dat ze daarvan eenigen hinder heb: ben, maar ook andere, "sow-mis" kunnen rij van 't slagveld in hun lichaam verbergen meebrengen. Dikwijls weten zij het niet eens.

Zoo werd in 1893 te Keulen, in het Burgerzieken: huis, een 47-jarige man geopereerd, die sedert den slag bij Königgratz, dus langer dan een kwart eeuw, een 33 cm M. lange punt van een sabel in zijn li: chaam hart meegedragen. Dit punt was door een granaatscherf van de sabel afgeslagen. De gra: naatscherf werd verwijderd, maar van het stuk sabel wist men niets. Na 20 jaar vertoonde zich

4 ure HET VERTREK DER BEZOEKERS

op den rug van den man een gezwel, dat grooter en harder werd. Toen het pijn begon te doen, werd het geopend en kwam het stuk sabel voor den dag.

In Parijs werd omstreeks 1895 iemand geopereerd, die in 1870 het vaderland had verdedigd. Een granaatscherf had een bamsteenen sigarenpijpe meegevoerd, ongeveer 5 cm lang. 25 jaar had het in het lichaam "gezworven". Van den rechter: schouder was het naar de v rechterdij afgesakt. 25 jaar later werd het aan het licht gebracht, tot groote verwondering van den patiënt en den chirurg. De oude strijder heeft later nog lustig uit het pijpje gerookt.

VOETBAL -- ZEIST II - HARDERWIJK II --

Woensdag laatst stond ons tweede elftal tegenover dat van Harderwijk, en begon alle verwachting in behaalde de overwinning met 2-1. De mannen uit Harderwijk waren de overwinning eker, zelfs hadden enkelen reeds 5 tegen 0 ten hunne voordeele natuurlijk voorspeld. Maar ons moedig tweede elftal heeft nu eens getoond waartoe ze in staat zijn.

Gedurende den heelen match waren de onzen de leiders van het spel, en hunne tegenstanders moegen zich gelukkig achten geen dubbele nodelaan gegelopen te hebben; dese te meer daar hun gemaakt doelpunt aan de goede fortune kon toe: geschreven worden. De onzen hebben verder nog hunne twee strafschoppen niet willen benuttigen. Volgens ons bescheiden oordeel hadden zij moeten trachten en dezer strafschoppen het een doelpunt te bereyken. - dese b.v. na een hand: voor den vrandelken back gesloten, voor het doel-want dese hands immers was opzetteljk gebruikt. Wij willen het dezer back met ten ewel deiden dezer mislag begaan te hebben, daar alle voreemiddelen goed zijn. - De halve brutaleit ook was het te eenigste middel, den reistaken forward te beletten een doelpunt te maken. - Om hun brachtig geloesd spel, konen onze harteljkste gebidwanden den onzen toe, na de overwinning op de twee Utrechtse elftallen - de eerste 3-0, de tweede 13-0, hebben ze ook nog dese deide te berken. Het heele elftal was kortom, beuandompvruwend; "Kortak", "Leguene" en "Hemotte" waren schitterend. Gosace de nieuw bijge: tredene heeft zijn best gedaan het is een jong veelbelovende speler. Verhoppen binnenkort een revanche-match met 't Harderwijk elftal.
 L.T.

VERGADERINGEN EN VOORDRACHTEN

Vlaamsche Studiekring. Woensdag 15 Maart Ederavond te 6.30 u. in de tooneelzaal Kamp II.

Militaire Voordrachten. Woensdag 15 Maart om 2 u. n.m. voordracht door Lieutenant Dumont: De krijgsverrichtingen op het Russische front

M. B. B. M. Arrondissement Xerue: Woensdag 15de Maart te 6.30 u. s' avonds algemeene vergadering in de Tooneelzaal van het Kamp I.

Arrondissement Yperen - Dinsdage - Zaterdag 18de Maart te 6 1/2 u. s' avonds, algem. verga: dering in de Tooneelzaal van het kamp I.

Vlaamsch Tooneel. Zondag 12 Maart, laatste opvoering van "Eerloos", het zeer bekende drama van H. G. Van Mouchy.

Donnerdag 16, Zondag 29 en Vrijdag 24 Maart I De ontkenooping, drama in 1 bedrijf II Daar is mijnheer, blyspel in 1 bedrijf III Roosie Sander, blyspel in 1 bedrijf

In voorbereiding: Het dubbele Ewen, tooneelspel in 4 bedrijven door H. Schürmann

Fransch Tooneel. Zondag 12 Maart, laatste opvoering van "Ernest Chausseur pour James Contran se marie"

Dinsdage 14, Donderdag 16, Vrijdag 17 e.k.: Blanche Caline. tooneelspel in 3 bedrij: ven door Pierre Grandage.

In voorbereiding: Mademoiselle Josette, ma femme.

EEN BEZOEK VAN MIJN VADER

-Jan, Jan, uw vader is in de kantien van het bevoch!
Eso riep Biek mij van verre toe... Ik ben overal maar U
gaan zoeken, en nu vind ik U hier in uw bed. Zoet
luisaard. -

Ik rechte mij verduwaald op, en stotterde: Wie... wat...
vader? - Ja antwoordde Biek, spoed U maar, want hij
wacht op U. - Een was ik goed wakker, ik had niet geslapen, maar
eoo half sluimerende, was ik aan 't droomen gegaan,
van vroeger tijden en verologen geluk. - Maar op dat
nieuws, ik sprong uit mijn bed, plooido het op, en weg
was ik. -

Ik mocht U nochtans zeggen, dat het bekeemaal niet in
mijne gewoonten ligt 's namiddags te slapen. - Maar men
heeft hier eoo van die dagen dat alles tegenvalt, dagen
van nervoosheid, en waar zoekt men dan zijn
toevlucht? - Voorde Biek me op mijn stooraak. -

Een ik in de bevochers-kantien aankwam, vork ik
daar inderdaad mijn vader en met van vruugdes
stralende oogen, drukte hij mij de hand, met een "hoe
gaat het" en hoe is het met de gezondheid? - En na enige
wederkerige vragen, vertelde hij me dat hij lang had
mochten wachten vooraleer hij binnen mocht. - Heel verwon-
derd vroeg ik hem hoe dat kwam. - Een vertelde mijn
vader mij in korte woorden, dat hij geen pasport
bij zich had en daarom niet binnen mocht. dat
hij na nog wat tegen gestribbeld te hebben, van den
mariechaussie voor antwoord kreeg, dat hij mocht doen
wat hij wilde, maar dat hij in geen geval binnen kon. -

Op mijne vraag of hij bij zijn voig bevoch aan het kamp een
pasport bij zich had, antwoordde hij mij dat ee hemer
niet hadden maar gevraagd. -

Eindelijk na een onderhoud met den Commandant der
mariechaussie, waarin hij zijn toestand had uiteengezet, had
hij toch een toegangsbuwijs gekregen; eoodat hij toch eünde-
lijk om drie uur in het kamp kon komen. -

Wij hadden een en ander verteld, toen op eens de bel der kan-
ten werklonk vier uur en... wij moesten buiten. - Wij
drukten elkaar nog eens hartelijk de hand, met een hoop-
vol- "tot morgen. -

3 Onderdaags 's morgens om 10 uur, stond ik aan het
hek, trillend van aandoening, in de soete hoop, nog enige
uren met mijn vader te kunnen doorbrengen. -

Maar de tijd veroloo, en vader kwam niet. - Men blies
de soep. - ik had geen honger. - Twee uur, nog niemand,
mijne onrust steeg. -

Een herinwede ik mij de woorden van mijn vader,
hij had mij gezegd, dat hij nog een buwijs, moest gaan

vragen, om dien dag het kamp te mogen binnen komen.
Maar dat konden ee hem toch niet weigeren hij had een
abonnement als staatswerkende en daar stond toch
klaar en duidelijk op wie hij was en van waar hij te
Ik dacht... ik herdacht, het werd vier uur, en vader was
niet gekomen. - Wat was er van hem geworden? - Wist
ik nu maar of er hem geen ongeluk was overkomen!
En een vader, die zijn eoon in het kamp een bevoch brengt,
den toegang van het kamp te weigeren, dat ongelooflike
zal toch ook niet gebeurd zijn. - eoo sat ik te dubben, tot
de factuur me dien avond een kaart overhandigde van
mijn vader. -

Hij was toch nog gerond, maar ik las ook nog het
volgende: - Een ik bij den Commandant kwam om een
toegangsbuwijs heeft hij mij dit toestaat geweigerd, en Mer-
nog hij heeft mij aangeraden eoo spoedig mogelijk het
gebied te verlaten, eoo niet ik kon nog een proces-verbaal
oploopen. -

Ja, eoo stond het er... eoo'n lange afmattende reis
om mij, zijn eoon, na een lange afwezigheid eens weer
te sien, om enige wuifjes met mij te slijten, en eens gemoe-
delijk te spreken. -

Nen dat mocht niet, geen toegangsbuwijs... Het is niet
genoeg met een duitse passe port om België te verlaten
en zijn eoon te gaan bezoeken, welke buwisen worden er
nu nog al niet gevraagd om toegang tot ons ballings-wort
te verduigen. -

Een reis van twee dagen, om mij gedurende een half-uur
te mogen spreken. -

Ja verker 't is oorlog!

Jan Pauwels

VLAAMSCH TOONEEL

OPVDERING VAN "EERLOOS."

De eerste opvoering van "Eerloos" H. van Noutings
drama in 3 bedrijven, had plaats voor een stamp-
le raal. Het stuk was slijk in elkaar gret en...
viel zeer in den smaak van het publiek, dat de
innerlijke draagkracht van het drama goed scheen
te begrijpen. Elk moment van factie, elke drama-
tische wending sloeg dan ook volkomen in. Een
bewijs te meer dus, dat ons Vlaamsch soldaten-
publiek eenwondig en eerlijk looncelwerk, mits
deglijk voorgeset, naar behooren weet te waar-
deeren.

R. Rock geeft in de rol van Tuts Halma, rijksoit
vanger en gepensionoord officier, blijk van een
dramatische kracht, die de toeschouwers al dadelijk
ander den indruk brengt en ee met spanning

het verder verloop doet volgen

Jan de magenoegeven ew are rol van Emma
Halma, geboren barones van Blauwcarte, de
door moedertijk ijdelheid verblinde vrouw, geeft
A. Vanbaelen een allezins goede weergave. T. Hul-
haerts (Karel Halma - van Blauwcarte) ziet er bij
zonder knap uit in zijn uniform van tweede
lieutenant der huzaren. Hij is trouwens goed
in zijn rol van den verwendend, zelfzuchtigen
eoon den in 't nauw gedreven, gobbehoevenden
kavaleriofficier.

De rol van Anna Halma, de dochter, is in
handen van A. Verecke, die er zich met al-
lerbeminneijkste jonkvrouwelijke luehtigheid door
werkt. E. Lauwaert is het volmaakte type van den
vergruysden, middelmatigen kantoorklerk, terwijl
ook Mommens en Vanhove, als de hulpklerken Jan
en Koos, voortreffelijk volderen
R. Severins schijnt, in de rij der vrouwenrollen,
een goede aanwinst voor het Vlaamsche Tooneel.
Althans een aantrekkelijke figuur in de rol
van de jonge meid Antje.

Een slotte nog een woord van lof voor Jansen,
die het rolletje van den ouden Eoon Bosmans
reer, naar wensch vervuult.

Het "Eerloos" wordt het aantal der byval-
stukken van het Vlaamsch Tooneel door een
vermeerderd. Ook zijn wij overtuigd, dat voort
de laatste opvoering (heden zondag de raal van
Kamp II noquaals zal volloopen.

AAN DE VERZAMELAARS VAN ONZE BLADEN

Nummer 1 van het franche weekblad is herdrukt
Wie voor dit nummer ingeteekend heeft, wordt
verzocht zich ten bureke van ons blad aan te
melden alle dagen door week van 9^u tot
11^u.

Nummer 1 van het Vlaamsche weekblad,
zal verkocht worden op 19^{den} en volgende dagen
van 9^u tot 11^u.

FOTOGRAFIE B. J. SERRE
OPERATEUR VAN HET HUIS
= BUYLE van BRUSSEL
VERSCHILLENDE KUNSTWERKEN
GEINTERNEERD BELGISCH PERSONEEL
KAMP I en UTRECHTSCHEWEG, 48TE
- - - AMERSFOORT - - -
MATIGE PRIJZEN - - - VERZORGD WERK -

H. BEURSKENS

UTRECHTSCHESTRAAT, 12

- - - AMERSFOORT. TELEF. 244 -

HOEDEN EN PETTEN - HEMDEN - BOORDJES IN LUN-
WAAD, IN PAPIER EN IN SUMMI. - MANCHETTEN -
DASSEN - BRETJEN - HANDSCHOENEN - KOUSEN
FANELLEN - TRUIEN. ENZ - ENZ.

LUXE BROOD EN BANKETBAKKERIJ

= DE GULDEN KORENAAR =

ALLERHANDE SOORTEN BELGISCH BROOD
EN GEBAK

AANBEVELEND

H. KONING EN ZONEN

ARNHEMSCHESTRAT, 24 || BELGISCH
TEL: 91 AMERSFOORT. || PERSONEEL

ELECTRISCHE BROOD-BESCHUIT EN KLEINE GOEDBAKKERIJ

HOF 30-DE VOORUITGANG-HOF 30

- - - AMERSFOORT - - -

DAGELIJSCH VERSCH VERKRIJGBAAR ZEER

FIJNE RUSTEN APPELTAARTJES

NEEMT EENS PROEF MET MIJN ZUIVER MELKBROOD

EN FIJNE TAFELBESCHUIT 12 & 10 CENT
OOK VERKRIJGBAAR VLAAMSCH MELKBOLLEN
MINZAAM AANBEVELEND.

- - TH. VAN NES - -

OUDE-HOLLANDSCH PROEFLOKAAL

- HET KAPELHUIS -

TEVENS RESTAURANT

~ DIVERSE BIEREN ~

JAC. KEMPEN

HOEK LV. KERKHOF. AMERSFOORT -

WILT GIJ EEN ARTISTIEK PORTRET

HEBBEN RICHT U TOT

PHOTO FRANÇAISE :

KAMP 11 (BIJ RESTAURANT)

WERK UITGEVOERD DOOREEN GEINTERNEERDE

J. VAN WEERT - PHOTOGRAPHE

RUE DE LA MONTAGNE, 51. BRUSSEL

... LANDBOUWERS ...

DENK ER AAN NA DEN OORLOG DAT DE DRAI-

NEER BUIZEN VAN DE TUILERIES D'HAVINNES

BIJ DOORNIK, DE BESTE ZIJN

VRAAG ZE BIJ ALLE ERNSTIGE HANDELAARS

OF BIJ GEBREK HIERAAN, AANDEN ALGEM.
VERTEGENWOORDIGER VOOR BELGIË EN HOLLAND

R. STEYAERT BOGAERDSTRAT TE
THOUROUT (W. V.)

HORLOGERIE

J. SPEULSTRA

- - KAMPSTRAAT-13 - -

ATELIER VOOR REPARATIEN

GOEDE EN ZORGVULDIGE BEHANDELING

- - - UWER HORLOGES

WEST-FLANDRIA VAARTKAAI TE

ROESELAERE

FABRIEK VAN CEMENT PANNEN - TEGELS.

BUIZEN-ENZ. - POMPUTTEN-WATERBAKKEN-

VERGAARBAKKEN - CITERNEN EN AALPUTTEN

INGEWAPEND BETON (SYSTEME MONIER)

DÉPÔTS IN THOUROUT EN IN DIXM UDE
~ BIJ JEROME CATTART ~
BESTUURDER RAYM. STEYAERT BOGAERDSTRAT
- THOUROUT -